

Розум людини має унікальну особливість постійно створювати, але поряд з ним неуступним кроком йде “людський фактор”. Тому саме кооперація людського інтелекту та можливостей сучасних технологій є основою для створення унікального, комфортного та справедливого світу.

Список використаних джерел

1. James Manyika et al. Big data: The next frontier for innovation, competition, and productivity (англ.) (PDF). McKinsey Global Institute, June 2011. McKinsey (9 August 2011). PricewaterhouseCoopers (17 декабря 2010).
2. Алан Моррисон и др. Большие Данные: как извлечь из них информацию / Алан Моррисон и др. // Технологический прогноз. Ежеквартальный журнал, рос. изд. – 2010 вып.
3. Дэвид Роджерс Цифровая трансформация / Дэвид Роджерс // Практическое пособие: вид-во “Точка”, Москва. – 2017. – С. 27.

В.І.Лобунець,

кандидат економічних наук,

доцент кафедри публічного управління, адміністрування

та міжнародної економіки Білоцерківського НАУ

Л.С.Іванова,

кандидат економічних наук,

в.о. доцента кафедри публічного управління, адміністрування

та міжнародної економіки Білоцерківського НАУ

Законодавчі основи реформування публічної влади на місцевому рівні

У становленні України, як сучасної європейської держави, важливу роль відіграє проведення реформи децентралізації влади. Вважаємо актуальним розглядати реформу органів місцевого самоврядування як законодавчо затверджену стратегічну концепцію державного управління, метою якої є підвищення ефективності державного механізму в напрямі розвитку регіонів за для забезпечення прав та законних інтересів місцевого населення, структурованого в органи територіальної самоорганізації [1, с. 137].

Впровадження базових основ децентралізації в Україні почалося з ратифікації Європейської хартії про місцеве самоврядування як одного з основних нормативних документів щодо формування основ децентралізації в країнах ЄС. Внесення положень цього документу до норм вітчизняного законодавства дозволяє запровадити реформування з урахуванням історичних та географічних особливостей регіонів, демографічного стану адміністративно-територіальних одиниць, рівня їх соціальної інфраструктури [5].

Сучасний етап децентралізації забезпечений рядом законодавчих актів прийнятих у 2014-2017 рр. Зокрема, за поданням Кабінету Міністрів України було схвалено Концепцію реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Документом було визначено мету, напрями, механізми та терміни переходу до ефективної системи місцевого самоврядування та територіального управління. Концепція задала вектор на створення умов для гідного рівня життя населення, задоволення їх інтересів у різних сферах на території проживання, забезпечення доступності публічних послуг, узгодження інтересів держави і громади [7]. На жаль, за чотири роки з моменту схвалення Концепції Верховною Радою України, ряд визначальних положень не було відображено в законодавчо-нормативних актах. Крім того, існує ряд проблем, які залишились в спадок від радянського устрою, що ускладнюють побудову нової системи державного управління. Серед них:

– відсутність єдиного теоретико-методологічного підходу до впорядкування адміністративно-територіальних одиниць, їх правового статусу, критеріїв створення;

- диспропорції формування фінансово-економічного та соціо-демографічного потенціалу адміністративно-територіальних одиниць одного рівня;
- мінімальне матеріально-технічне забезпечення органів місцевого самоврядування, відсутність закладів комунальної інфраструктури, низький рівень фінансування сільських територіальних громад та неможливість відновлення інфраструктурних об'єктів;
- дотаційність фінансування місцевих бюджетів сільських та селищних громад;
- відсутність кваліфікованих спеціалістів у сфері публічного управління, незацікавленість частини населення перспективами розвитку територіальних громад, масова міграція сільських жителів в міста та за кордон [7, 8, с. 8-9].

Вважаємо, що вирішення цих проблем лежить у площині зміни стратегічної концепції державного управління з акцентом на побудову децентралізованої системи місцевого самоврядування. Для досягнення дієвого результату реформи децентралізації важливим є послідовне вирішення трьох завдань: по-перше – формування просторових меж адміністративно-територіальних одиниць; по-друге – делегування їм повноважень; по-третє – їх фінансове забезпечення [2].

Вектор руху у вирішенні поставлених завдань завдала схвалена Президентом України “Стратегія сталого розвитку “Україна – 2020”. В Стратегії зазначено, що основною метою політики децентралізації в Україні є відхід від централізованої моделі управління в державі, забезпечення спроможного місцевого самоврядування, побудова ефективної системи територіальної організації влади на принципах субсидіарності та фінансової самодостатності місцевого самоврядування [6].

Нині в Україні поступово реалізуються окремі складові поставлених завдань. Зокрема, логічним є продовження формування законодавчої бази для більш дієвого результату децентралізації. Так, на сьогодні прийнято: Закон України “Про співробітництво територіальних громад”, Закони України про внесення змін до Бюджетного та Податкового кодексів, Закон України “Про добровільне об’єднання територіальних громад”, Постанова Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до Методики формування спроможних територіальних громад”, Закон України “Про засади державної регіональної політики” та ряд інших.

Відмітимо, що прийняті законодавчі акти мали дієвий вплив на стимулювання реформи децентралізації та позитивну динаміку у створенні ОТГ в Україні. Згідно статистичних даних на кінець 2016 року було зареєстровано 336 ОТГ, які об’єднали 1747 громад, а на початок квітня 2018 року їх чисельність зросла до 728 (з них у 40 – призначено перші вибори), а кількість громад, що об’єдналась зросла за цей період на 93 %. Нині на території об’єднаних територіальних громад проживає 6,3 млн осіб, що становить 14,9 % від загальної кількості населення України. Загальна площа ОТГ складає 179,2 тис. кв. км або 31,1 % від загальної площі України [3, 4].

Отже, впровадження реформи децентралізації державної влади в Україні дозволить створити нову модель державного управління, концепція якої зорієнтована на формування спроможних територіальних громад, здатних самостійно вирішувати власні проблеми на основі принципів субсидіарності та фінансової самодостатності.

Список використаних джерел

1. Гамбург Л.С. Теоретичні питання децентралізації державної влади в системі публічної влади унітарної держави / Л. С. Гамбург // Вісник Запорізького національного університету. – 2014. – № 4 (I). С. 134-145. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://law.journalsofznu.zp.ua/archive/visnik-4-2014-1/20.pdf>
2. Ганущак Ю. Політики думають, що децентралізація – проклята реформа / Ю. Ганущак // аналітичне Інтернет-видання “platfor.ma”. – 2015 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://reforms.platfor.ma/yuriiiganushchak/>
3. Державна служба статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://www.ukrstat.gov.ua/>

4. Децентралізація в Україні. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://www.decentralization.gov.ua/region/item/id/5>

5. Про ратифікацію Європейської хартії про місцеве самоврядування. Закон України від 15 липня 1997 року N 452/97-ВР – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/452/97>

6. Про Стратегію сталого розвитку “Україна – 2020”. Указ Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>

7. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. №333-р // Верховна Рада України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-p>.

8. Територіальна громада як базова ланка адміністративно-територіального устрою України: проблеми та перспективи реформування / за ред. А.П. Павлюк // – К.: НІСД, 2016.- 61 с.

Я.В.Мельник,

кандидат наук з державного управління,

доцент кафедри публічного управління на адміністрування ІПК ДСЗУ

Реформування освіти в умовах децентралізації: регіональний аспект

В реаліях сьогодення, одним з ключових завдань української влади є реалізація реформи адміністративно-територіального устрою та системи місцевого самоврядування – *децентралізації* (від лат. de – заперечення та centrum – основний центр) – 1) процес передачі частини функцій та повноважень вищими рівнями управління нижчим (від центральних органів виконавчої влади до місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування); 2) у широкому розумінні – ослаблення або скасування централізації [1, с. 166]. Процес децентралізації влади в Україні передбачає реформування всіх сфер життєдіяльності держави та місцевих громад. Освіта є одним з найважливіших секторів публічних послуг, яким користується населення. У рамках децентралізації реформу освіти Уряд визначив як основну серед решти реформ в Україні. Метою такого реформування є делегування повноважень і відповідальності за управління освітою та її фінансування демократично обраним органам місцевого самоврядування і школам зі збереженням при цьому повноважень щодо визначення освітньої стратегії країни та загального напрямку освітньої реформи за Міністерством освіти і науки України.

За сучасних умов трансформаційних процесів в Україні у сфері освіти постало питання поетапної децентралізації управління освітньою системою. Проте, на шляху реорганізації освіти стоять старі державні та соціальні інституції, зберігаючи свій статус, вони заважають переведенню державного сектору освіти до моделі надання освітніх послуг. Децентралізація управління освітою в Україні має відбуватися на основі врахування особливостей регіонів, інтересів територіальних громад під час вибору моделей управління, реформування змісту освіти, способів її організації і фінансового забезпечення.

Основним принципом української моделі децентралізації в освіті передусім є ліквідація системи управління та фінансування галузі через районні та обласні органи управління освіти, що є державними органами в рамках так званої “вертикалі влади”. Відносини між центральними органами влади та органами місцевого самоврядування повинні змінюватися, адже на рівні держави бракує координації між діями органів влади та відомств, що відповідають за освіту в Україні; недостатньо враховуються інтереси різних зацікавлених учасників освітнього процесу; недостатня спроможність щодо аналізу та здійснення послідовної освітньої політики на місцях; недостатнє залучення громадян до освітнього процесу. В результаті існуючого розпо-